

Maja B. Jančič*Februar*

Vedno se je spominjam vitke. Da je čeljust bila izrazita, da se je odločno risala skozi kožo, pa pravokotna, to je njenemu obrazu dajalo mačjo podobo, z očmi vred še bolj. Take, ozke, modre in močno zasenčene. Sedeč pred ekranom, jih je še kratkovidno priprla. In nosila je paževsko pričesko: železni repertoar, kot nalašč, da je bila nasekana trioglatost obraza še bolj vpijoča.

Skozi okno, z dvojnim steklom in nevarno vrsto odpiranja, krilo je vrtljivo v obe smeri, po dolgem, minoren del mesta, vedno nedokončan, poblaznjeno skromen in zanemarjen, razen platan, velikanskih in košatih ob parkirišču, raj za kužke iz dvosobnih stanovanj, garsonjer tristo metrov ob cesti navzgor. Iz skodelic se je sukal dim, držala je ročko s kavo in nalivala, pazila, da ne bi polila. Rjava emajlirana škatla je nelogično velikanska, z žlico, zarito v sladkor, delala dolgo, stanjšano in nenavadno stegnjeno senco za četrto popoldne. Pogovarjali sva se o jeziku, navadah, ljubezni, življenju, velikih in malih stvareh, o stvareh, o katerih nisem imela pojma. Neupravičeno je bilo torej vse, kar sem rekla, v trdilni obliki in ves čas ena sama misel: kako se je vedno spominjam vitke, celo v debelih puloverjih iz domače, grobe volne. Tanke gležnje je kazala že spomladi, v dokolenkah in teniških copatih, izpod lahkih dolgih kril, v temnomodrih dekliških čevljih na pašček. Koščeni pravzaprav, za dve potezi. IBM-ova škatla je na improvizirani mizici ob oknu samozadovoljno gorela, tipkovnica čakala njene prste. Prsti so držali skodelico: "Ne vem. Morala si bom najti kaj stalnega. Za plačo. Da bom vsaj redno plačevala to luknjo."

S fotografij, živo, vedno vitka, suha. Koščena. Petintrideset kilogramov ob izteku šolskega leta, na gimnaziji, kjer je predavala glasbeno vzgojo za kratek, reden čas trikrattedenskih hoj po konfekcijskih hodnikih. Zmešanim hormonalcem je odpuščala izostajanja, kajenje po straniščih in na spraševanjih zahtevala absolutno obvladovanje podatkov o Pankrtih, Doorsih, s kasetofonom na katedru preskušala njihov estetski okus, potrpežljivost, z atonalno glasbo in imela sebi neodpustljivo razmerje s pisateljem nizke moralne integritete. Pisal je namreč. Kdaj pa kdaj. Kadar je srečeval ženske s širokimi boki, stisnjenimi v ozka krila, pubertetnice v tesnih hlačah, si je njihove zadnjice, različno razdeljene na obilni polovici, priredil v gole, čeznje pričaral par rok, svojih, jasno, v želji, da bi imel pravico do pustolovščine, pogum, verjetno, ki bi dorasla junakom njegovih napihnenih, arogantnih romanov. Obiskoval jo je v takratnem stanovanju v rdeči hiši, nalivala je vino, bila mlada in predrzna in svobodna in brezbrizna in poslušala je, včasih, o otrocih, o ženi, o Škofji Loki, gledala njegov obraz in otrdeli ud s pego ob vznožju glavnice. In še preden je dokončno, intelektualsko, stisnil rep med noge in zbežal med noge svoje žene, je to počela avtomatično. Tako mi je povedala. Povedala tudi njemu. Z manj besedami.

Februarja nedolgo. S kilo pomaranč pod pazduho se peljem z dvigalom k njej. Nikoli ne bi rekli, da imava istega očeta. V enem od daljših pisem mi je pisala iz Kölna: "Ne vem, ali mi je jasno, kaj počnem. Privlači me. Vem, rekla boš, naj vendar stopim na trdna tla. Vedno si bila bolj podobna Mimi, jaz pa svoji mami. Ampak veš, rada me ima, in jaz? Vse bi naredila zanjo." Pozneje, jeseni iz Rima, s kartico, na kateri je Vatikan iz zraka, naslednje:

"Lep pozdrav, sestra. S Karin sva narazen, šla je v Berlin, za en semester."

Vrata so se vdala po nekajkratnem trkanju. Okno je imela odprto, v sobi mraz, menda je raztresene papirje raznesel veter. S prekrižanimi rokami, zleknjena v naslanjaču, je strmela v monitor, nikoli ne bi rekli, da imava vsaj istega očeta, čeprav sva bili v tistem trenutku: jaz na pragu sobe, brez besed, stoična, brez gibov, s škrnicljem pod pazduho, z rokami v žepih; ona brez gibov, pogreznjena v tapeciran pisarniški naslanjač, strmeč v ekran, iz istega štosu. Stoični, lakonični, skopi z besedami, dejanji, gestikulacijo. "Sedi, sestra," je rekla z značilnim sikanjem ob esih, čeljust pa komaj, da

se je premaknila. Pomaranče sem obdržala v naročju, sedla, jo opazovala, morda zaradi opisovanja, dve minuti brez besed, na ulici nekje, na plešastem otočku zelenice, sta se stepla psa, ventilacija v računalniku je brnela kot kosilnica, skozi steno, v sosednjem stanovanju, pa prepir, dveh. Ženske in moškega.

"Si prinesla nevihto?" je rekla pridušeno, gledala v steno, ki je prenašala zamolke zvoke ženskega moledovanja, premore, sikanje drugega, moškega glasu.

"Nenavadno zate," je šepnila, popolnoma obvladujoč vsako mišico, stena je premogla že cel moški monolog, z glasnimi, prepoznavnimi samoglasniki, potem jok, ženski, potem rjojenje, moško. Ušesa oglušujoč pok treh šampanjcev hkrati, tišina. Zavesa so zavalovile v sobo, medve kot dva slepa v kinu. Potem zvok vrat, ki jih je nekdo grobo odprl, snel s tečajev, razburjeni koraki poliuretanskih podplatov v veži, oddaljeno in vedno bliže, butanje s pestjo po vratih, prvih, drugih, tretjih, koraki, najinih.

"Ne premikaj se," se je energično obrnila proti meni, podržala kazalec v zraku, "niti majčkeno," je zašepetala. Pobutalo je vnovič. Sklonila se je k meni, pazljivo, šepnila: "Vedela sem, da se bo zgodilo."

"Zgodilo – kaj?" sem rekla, napeta kot struna.

"Da jo bo eliminiral, da bo začel ljudi eliminirati." Zunaj je grmelo z vedno krajšimi presledki, sprožen alarm v avtomobilu je izzval pse, da so začeli lajati, nenavadno za februar, da se oblačne gmote nabirajo nizko nad mesto in da se s sunki vetra od nikoder drobijo okenska stekla. Grmelo je bliže, pogumneje, hodnik za najinimi vrati pa se je napolnil s petjem. Montažne stene so vibrirale od prijetnega, izurjenega, v kritičnih legah neverjetno samozavestnega tenorja, melodija drzna, s strmimi vzponi, grmelo je in tenor se je dvigal in spuščal, briljanten italijanski belcanto. Ko se je prvič zablistalo, se je obema že nabral presenečen nasmeh. Ulila se je ploha.